

Vsled tega nasprotovanja med vlado in kmetskimi poslanci se je začela v javnosti povdarjati kmetska struja med avstrijskimi poslanci. In dobro je, da je javnost svojo pozornost obrnila na kmetske poslance in njihove zahteve. To lahko dobri stvari samo koristi. Kmetski poslanci se bodo bolj skrbno držali svojega stališča in kmetske zahteve se bodo prej uslišale.

Skrajni čas je, da sploh avstrijski kmetski poslanci delajo na Dunaju bolj kmetsko politiko. Za druge stanove, njihove potrebe in njihovo izobrazbo, daje država neštete milijone, za kmeta le par milijonov. Ni se potem takem čuditi, da prehaja naša država iz odlično kmetske države v industrijsko državo. Število kmetskega ljudstva pada in, če se je dosedaj znašalo 60 procentov vsega prebivalstva, bo se kmalu število procentov na račun kmetskega ljudstva zmanjšalo.

Slovenski kmetski poslanci naj vedno skrbijo, da kmetske zahteve ne pridejo z dnevnega reda, ampak da se jim posvečuje vedno več skrbi in pozornosti.

Občni zbor politič. društva v Jarenini.

V nedeljo, dne 9. marca se je zbralo lepo število zavednih kmetov na obnem zboru katol. sloven. političnega in gospodarskega društva v Jarenini. Predsednik Gomilšek otvori zbor in poroča o delovanju društva v pretečenem III. društvenem letu. Društvo je priredilo tri politične shode v III. društvenem letu in sicer v Jarenini, pri Sv. Jakobu in pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Krepko je sodelovalo pri prvotnih volitvah za državni zbor, tako, da so bili v župnijah jareninski in šentiljski izvoljeni skoro sami narodni možje. Pritožilo se je zoper krivično ljudsko štetje; vložilo je prošnjo za slov. vseučilišče in za hitrejšo regulacijo Pesnice na poslansko zbornico; povzročilo je tudi, da je šla lani meseca oktobra posebna slovenska deputacija na Dunaj radi regulacije Pesnice. Društvo je imelo v tretjem letu svojega obstanka okoli 160 udov. Dohodkov je imelo 137 K 80 vin., stroškov pa 130 K 79 v. Poročilo o delovanju se je vsprejelo z odobravanjem zborovalcev. Na to je bil soglasno izvoljen novi odbor.

Kot prvi govornik poroča poslanec G. Robič o svojem delovanju.

Najprej označi postopanje Kőrberjevo; grof Taffe se je naslanjal na slovenske stranke, dr. Kőrber pa išče opore le pri nemških

strankah. Dosegel pa vendar je, da državni zbor zopet dela. Poslanec posebno povdarja, da ima mirno vest, da je delal za narod z vsemi močmi. Omenja svoje postopanje glede imenovanja sodnih uradnikov. Kőrber je lepo govoril o uradnikih, kako se naj ravna, žal, da mnogi med nami postopajo čisto nasprotno. Slovencev terjatev ostane vedno ista: dajte nam slovensčine zmožnih uradnikov.

Važno je sledeče za naše vinogradnike: Po postavi z dne 28. marca 1892 se je dalo brezobrestno posojilo na 10 let, in v desetih letih bi se potem moralo vrniti. Nova postava pa dovoljuje brezobrestno posojilo na 10 let, ki pa se po preteku teh 10 let vrne se le v 20 letih, kar je gotovo jako ugodno za vinogradnike, ki jim je trtna uš ugonobila gorice, pa jih hočejo obnoviti z ameriškim nasadom. Prej je država dala toliko kot dežela, sedaj pa da lahko država tudi več nego dežela. Škoda le, da se vse premalo vinogradnikov oglašča za posojilo pod tako ugodnimi pogoji!

V najvažnejšem celjskem vprašanju je poslanec brezobzorno odkril nevarnost Stürgkovega predloga. V tem vprašanju ni nobene pogajanja. Če ne bi vlada zadostno varovala celjskih nemško-slovenskih razredov, pa si bodo slovenski poslanci vedeli pomagati — z obstrukcijo! Zborovalci so viharno pritrdili tej izjavi poslančevi. Med vsesplošnim odobravanjem se je izrekla poslancu Robiču iskrena zahvala in popolno zaupanje za njegovo požrtvovalno delovanje. Gromoviti »živijo«-klici poslancu Robiču so odmevali iz srede kmečkih zborovalcev, jasen dokaz, da hodi pravo pot in dela v korist svojim volilcem. Na razna vprašanja je dal poslanec povsem zadovoljne odgovore.

Kot drugi govornik je kaplan Gomilšek priporočal zbranim kmetom, da naj v bodoče razodevajo več smisla za gospodarski napredek, naj se poslužujejo vedno svojih političnih pravic ter naj skrbje, da bodo vsi do zadnjega navdušeni Slovenci.

Nato so bile soglasno vsprejete predložene resolucije. Predsednik zaključi zbor in zborovalci so se razšli popolnoma zadovoljni in veseli tega lepega zbora.

Politični ogled.

Državni zbor gre dne 22. marcija na počitnice, ki bodo trajale do 9. aprila.

Občinske volitve na Dunaju. Dne 17. marcija je volil na Dunaju tretji razred 46 odbornikov za občinski zastop. Izvoljeni

so sami krščanski socijanci, proti liberalcem, vsenemcem in socijalnim demokratom.

Poljedelski delavci na Italijanskem in sicer v Gornji Italiji so ostavili delo. V Vercelli je 6000 delavcev ostavilo vsako delo. Stavka se obrača proti grajščakom, ki kruto in neusmiljeno ravna s svojimi delavci-nekdanjimi kmeti. V Italiji je namreč že zelo izginil kmetski stan z majhnimi in srednjevelikimi posestvi, vse pa so pokupili veliki posestniki, grajščaki in plemištasi. Nekdanji kmetje pa so postali pri plemištasi najemniki in delavci. In ti se sedaj upirajo svojim zatiralcem! Veleposestniki pa pravijo, da ne potrebujejo poljedelskih delavcev, ker bodo polja opustili in imeli samo travnike in pašnike. Bo že moralo drugače biti, ker ljudstvo mora živeti!

Volilna preosnova v Švediji. Švedska vlada je predložila državnemu zboru načrt zakona, s katerim se preminja dosedanja volilni zakon. Po novem načrtu sme vsak moški, ki je dopolnil 25. leto in ima volilno pravico v občini, voliti tudi v državni zastop. Izvzeti so le oni, ki zadnja dva leta niso plačali občinskega ali državnega davka, potem pa vojaki, dokler niso zadostili vojaški dolžnosti. Oženjeni in pa oni, ki so dopolnili 40. leto, imajo dva glasova. Volilna pravica se bo na ta način znatno razširila.

Na Irskem so se začeli nemiri. Od Angležev teptani irski narod misli, da je sedaj najugodnejši čas za upor, ker delajo Buri v Južni Afriki toliko preglavic Angležem. Angleški listi zahtevajo, da se ukrene za Irsko izjemno stanje.

Vojna v Južni Afriki. V svoji zadnji številki smo na kratko poročali o novi velikanski zmagi Burov proti Angležem. Danes podajamo obširneje poročilo o tej veliki bitki. Ta bitka se je vršila na sledeči način. Četrtek, 6. t. m. se je podal angleški poveljnik general lord Methuen z 800 konjeniki, 300 pešci in 5 topovi iz Vryburga v Lichtenburg in se je nameraval naslednji dan združiti s četo 1300 mož pri Revifonteinu. Med Tevibothom in Palmith-Knilom pa zadene nanj zasledujoči ga burski general Delarey s svojimi oddelki Burov in sicer od treh strani naenkrat. Napad se je izvršil na ta način, da so se Buri z vso silo zagnali na konjih v hrbet Methuenove čete ter proizročili v njej strašno zmešnjavo. Angleške mule so se splašile in bezljale na vse strani. V tej zmešnjavi so bili Angleži tako zavirani na vsakem gbanju, da se niso mogli prav nič braniti. Pri tem pa so neusmiljeno pokale burske puške in v dveh urah je ležalo

Zvonovi so zaklenkali in Anica je preplašeno skočila po koncu, obrisala solze, pobrala knjigo in s klicem: »Moj Bog, kako sem se zamudila!« odhitela brzih korakov v cerkev. Tukaj je pokleknila in goreče molila za tep-tani narod slovenski, za brata, da bi ga Bog zopet spravil na pravo pot.

Jurij pa in njegov tovariš Anton se nista zmenila za glas zvonov, ne za cerkev in službo božjo, temveč izustila nekaj nespo-dobnih besed čez duhovnike in zavila v krčmo.

* * *

Služba božja je končala. Ljudstvo se razhaja in tudi Anica se podviza, da pride poprej domov. Naproti ji pride mladenič visoke vitke postave, prijaznega obnašanja in jo pozdravi:

«Dober dan, Anica!»

Deklica ga začudeno pogleda: «Tako pozdravljaš, Josip? Ali si že pozabil, kaj smo sklenili?»

«Ne zameri, Anica», tolaži jo Josip, «hotel sem te le skušati, ali si ostala zvesta našemu pozdravu: »Bog in domovina!«

«Ti-i porednež, le čakaj!» mu zažuga s prstekom; «včeraj sem videla, da si čital »Štajerca«; ali ne veš, da mi dekleta ne govorimo s takim, ki čita ta list. Ta sklep hočem tudi izpolnjevati.» In hotela je oditi

mimo njega, pa on ji je smehljaje zastavil pot:

«Nikar se ne šali, Anica. Kako pobalinsko napada sedaj naše duhovnike, naše mladeniške zveze. — Veš, Anica! Jaz čitam ta list le zato, da mu znam potem odbiti njegove nesramne napade ter ga tako pred ljudmi razkrinkati. Sicer pa ne svetujem nikomur, da bi ga čitali, razun onim, ki znajo tudi brati med vrstami!»

«Kako čudno govoriš, Josip; — kaj pomeni to, med vrstami brati?»

Josip se dobrovoljno nasmeje in reče: «To so tisti, ki čitajo laž in obrekovanje, kakoršno se nahaja v »Štajercu« in znajo potem iz tega posneti resnico ter sprevideti podlost njegove pisave. — Čakaj, Anica, kaj pa je s tvojim bratom? poprej sem ga videl, da je z onim Čukom odšel v gostilno. Škoda fanta, da je zašel tako daleč, on bi lahko slovenskemu narodu mnogo koristil.»

Anica je globoko vzdihnila in si otrla solzo. «Molčiva o tem, Josip; kolikor sem si že prizadevala, da bi se spreobrnil, pa vse moje prošnje so bile zaman. — In v krčmo je šel, praviš?»

«Da, — pa dovolj o tem, moral bom domov; pridite po večernici v čitalnico; imamo zborovanje, pa naj vas pride v obilnem številu. — Pa brata pripelji seboj, veš!»

«Bom, ako bo hotel iti!»

«Bog in domovina!»

«Bog in domovina!», zadonelo je iz dekliskega grla — in odhitela je. Josip pa je postal, pogledal za njo, vzdihnil in z glavou zmajal.

«Škoda Jurija, da se nam je izneveril!» Popravil si je slovenski ovratnik in s ponosnimi koraki odšel na nasprotno stran, da še ukrene potrebno za popoldanšnjo zborovanje.

* * *

«Jurij, po večernici je v čitalnici zborovanje; ali prideš?»

«Danes ne utegnem», je kratko odvrnil.

«Vsakokrat si bil navzoč, menda vendar ne bodeš sedaj tako ošaben, da ne bi šel; tudi Josip, s katerim sta si vendar prijatelja, me je prosil naj te povabim.»

«Ako sem ti že rekel, da ne utegnem, pa mir besedi!»

Anica je stopila pred njega povzdignila roke in ga milo prosila:

«Jurij, ako količkaj ljubiš svojo sestro in domovino, pojdi; in če drugače nočeš, pojdi vsaj radi mene.»

Jurij je storil par korakov po sobi ter rekel zamolklo: «No pa pridem!» Vzel je klobuk in odšel.